

НОВА СВѢТЛИНА.

ПОДОБИЕТО.

Подобиеето е сила, чрѣзъ която природнитѣ елементи се поставятъ въ равновѣсие по между си. Всичкитѣ нѣща въ една стоплена стая не сж еднакво топли: сѣка една вещь попива толкова, колкото ѝ подобава. Отъ това свойство на подобиеето произхождатъ разнитѣ цвѣтове на нѣщата, защото само тѣзи лъчи отъ свѣтлината се попиватъ, които сж подобни съ веществото.

Това природно свойство не е само за физическитѣ материални нѣща; то е равнoсилно и въ морално отношение. Въ една мѣстность каквито елементи, били тѣ физически или морални, прѣодоляватъ, въ такова положение биватъ и хората, които се намиратъ въ тая мѣстность. Тази е причината, дѣто хората отъ едно мѣсто, колко и да се отличаватъ по между си, иматъ, обаче, една обща чърта, по която се отличаватъ, че сж отъ това мѣсто. Котленци, Жеравненци, Сливенци, Старо-Загорци и пр. гдѣто и да сж, се познаватъ и се отличаватъ, колко-годѣ, по тѣхнитѣ мѣстни чърти, които тѣ сж придобили отъ малки по силата на подобиеето. Всѣкой знае, че подобний търси подобна си; отъ това е останжала и поговорката: „*подобенъ подобнаго*“.

Най-общий и най-основателний законъ въ природата е законътъ на подобие. Като законъ надъ законитѣ, той е физиологическото и всемирното начало, което управлява не само твореннето, развитието, съхранението, живота и напръдка на сичко, що съществува, но е също вѣчното начало на божественното, даже, съществуване.

Вѣчната и взаимна въ Бога привлѣкателность на двѣтѣ тѣзи подобни и противоположни същества — *сзданието и животътъ* — е безпрѣстанната наклонность на тѣзи двѣ начала да се смѣсятъ, съединятъ и уподобятъ взаимно; тази привлѣкателность, или непобѣдима наклонность въ подобие, е единството, що се именува *любовъ*, произвежда отъ пами-вѣка същества *подобни*, или братиа, по тѣхната божественна сщность. Сичкитѣ тѣзи същества обематъ въ себе си горнитѣ двѣ начала: *съществуването, страданието* или *материата и животътъ, дѣятелността, или духа*. Сички се съхраняватъ, развиватъ и живѣятъ, като се произвеждатъ: сѣко по сщна физиологически законъ, по любовъ, или по подобие, което е тожезаконъ на тѣхното опрѣдѣление.

Человѣкъ живѣе, като *попива* хранителни вещи, т. е. същества съвършено несъобразни съ него, отъ които, посрѣдствомъ едно прѣфинване, на една удивителна химификация, той си *уподобява* тѣзи части, които сж по-аналогически, по-подобни и по-симпатични на неговото естество, като исхвърля тѣзи, що може да му се антипатични и противни. Тѣй, *попивание, уподобяване и испарение* е чловѣчески физиологически законъ, който, като направиме общъ, ще имаме физиологически всемирень законъ, който управлява както живота на звѣздитѣ, тѣй и най-малкитѣ животинки, социалния животъ, както и този на хората отдѣлно.

Сичко живѣе отъ и за подобие. Попиванието и испарението сж срѣдства, които докарватъ, посрѣдствомъ разни умѣсвания и измѣненя, *разнообразието* въ

еднакво и множественното—въ единство, т. е. да се уподоби особното на всемирното, частното—на цялото.

Тъй, минералитѣ се хранятъ отъ минералитѣ, като съхраняватъ скупомъ нормалната своя кристализация; растениата се хранятъ отъ минералитѣ, като ги уподобаватъ на себе си; животитѣ — отъ растениата, като ги уподобаватъ, тоже, на себе си, както и чловѣктѣ.

На сжщия физиологически законъ и по единъ подобенъ начинъ се подчинява интеллигентний и моралний животъ. Науката е едно смилание, едно уподобяване на мисли. Симпатията, любовта, приателството се хранятъ инстинктивно отъ вкусове и чувства, които сж подобни. Мисълта живѣе отъ мисълта, както сърдцето отъ сърдцето; и тоя двоенъ животъ бива толкова по-точенъ и по-благополучанъ, колкото идеитѣ, чувствата и пр., отъ които той се храни, сж по въ аналогия съ естественнитѣ или дѣйствителни расположения на всѣко лице.

Всѣко съединение, каквото и де бѣде: минерално, растително, животно, чловѣческо или отъ планетитѣ, не може да сжществува, ако не е отъ подобни елементи.

Социалната Икономиа, тази наука която се търси още, ще се намѣри тогива, когато стане една социална физиология, подобна на чловѣческата и всемирната.

Индустриата е най-толѣмата лабораторна, дѣто чловѣкъ прѣобрѣща материята, за да си ѝ уподоби. Философията, науката търсятъ и указватъ подобията отношения между „микросмоса“ (малкий свѣтъ), който е чловѣктѣ и „макросмоса“ (пространний свѣтъ), който е Вселенната.

Литературата, изящнитѣ искусства иматъ за цѣль да направятъ идеалното дѣйствително и дѣйствителното—идеално, т. е. да уподобятъ едното на другото.

Религията, моралътъ заповѣдатъ уподобението на хората между си и къмъ Бога: „Люби ближния си,

както себе си; бѣди съвършенъ, *както* небесний вашъ Баща е съвършенъ!“

Като какво нѣщо е обичайтъ, миѣнието, отхраната, цивилизацията? Четири отдѣлни начала, за да осмѣществѣтъ подобieto.

Въ хигиеническо отношение, за да подкрѣпимъ жизненната дѣйствителностъ и дѣйствиата на оржидето, правимъ упражненiя и разни движения; за да противостоимъ лесно на топлината, на студа, на сушата, на влажността, на уморяванието, вѣтроливата течностъ и пр., стараемъ се да привикнемъ, малко по-малко, като отиваме отъ малкото къмъ повечето, По сѣщия начинъ можемъ да достигнемъ да земаме ненаказано едно голѣмо количество отрова. Сичкитѣ тѣзи нѣща се извършватъ чрѣзъ закона на подобieto.

Както здравий чловѣкъ, т. е. който е въ положение да мели и уподобява на себе си това, що ѣде, трѣба да се храни, за да бѣде добръ, тѣй и болний, т. е. който не може да мели и уподобява, му се даватъ лѣкове или нѣща, противни на уподоблението, за да може да оздрави. Тукъ е тоже сѣщия законъ на подобieto: *злото се уборва съ злото.*

Всѣко хранително сѣщество обема въ себе си една хранителна сила, която служи за уподобение. При сичко туй, сичкитѣ хора не може да бѣдѣтъ хранени еднакво съ едни и сѣщи хранн. Има хора, които обичатъ тѣзи нѣща, отъ които други добиватъ голѣмо отвръщение; слѣдователно, всѣкой има нужда отъ една особна храна, т. е. отъ храна такава, която да бѣде аналогически и симпатически еднаква съ неговата *идносинкрасиа*. Сѣщото се случва и съ лѣковетѣ спрѣмо болеститѣ. Всѣко лѣкарство има свойство да поболи чловѣка, слѣдователно и да лѣчи болкитѣ; при сичко туй, болеститѣ не може да бѣдѣтъ лѣчени отъ сичкитѣ лѣкарства: всѣка болестъ има нужда отъ едно уподобително спесифическо лѣкарство, т. е. отъ такова, чиито дѣйствиа мязатъ повече на признацитѣ отъ тази болестъ. Злото вика злото, както доброто вика до-

брото: „*подобенъ подобнаго*“. Лѣкарството лѣкува болестъта, понеже то може да ѝ произведе, както храната укротява глада, понеже тя го разбужда.

На конецъ, законътъ на подобитѣ е законъ на всяка Вселенна; тъй щото сичко това, що ний наричаме въ физическо и морално отношение противно, е подобие по противоположностъ. Свѣтлинната и мракътъ, топлината и студенината, здравието и болестъта, животътъ и смъртъта, положителното и отрицателното електричество, южний и сѣверний полюсъ на магнитъта, единството и множеството, еднаквостъта и разнообразието, относителното и независимото, конечното и безконечното, любовта и умразата, истината и лъжата и пр. сичко това е подобие противоположно съ себе си, както *повечето* е противоположно съ *немалкото*, както *едно* е противоположно съ *два*, *три* и *хиляда*.

МАГНЕТИЧЕСКИЙ ПОГЛЕДЪ.

Както въ древно врѣме, тъй и днесъ всѣкой знае, че погледътъ на нѣкои хора има особно влиятелно дѣйствие върху другитѣ. Говори се, че Питагоръ чрѣзъ погледа си е можалъ да държи дълго врѣме вниманието на своитѣ слушатели. Александъръ Великий въ войната си съ Дариа, при Арбелъ, спечелилъ побѣдата чрѣзъ силнитѣ си огненни погледи къмъ войницитѣ си.

Славната гъркиня Лаисъ, чрѣзъ силата на своя магнетически погледъ, привличаше разни любовници, които дохождахъ въ Коринтъ за нейната прочута хубостъ; достатъченъ бѣше за неѣ единъ погледъ, за да привлече къмъ себе си най-упорититѣ въздържатели; нѣкои философи, които никога не сѣ били наранявани отъ прѣлѣстъта на хубавото, бивахъ надвивани отъ нейния погледъ. — Великий Мохамедъ, който бѣше се влюбилъ въ една тоже гъркиня, на име И-

рина, прѣнабрегваше дѣлата си къмъ държавата. Войската начинъ да роптае; турцитѣ, изобщо, начиняхъ да се вълнуватъ и искахъ главата на младата тази жена, която отнемаше силитѣ и коража на побѣдителя. Бурята бѣше готова да избухне, когато Султана свика турцитѣ въ Иподрома да изпълне желанието имъ. Незабавно голѣмо множество муслумани се стекохъ на Иподрома; ето че и Султана въ една великолѣпна кола дохожда съ Ирина, която бѣше покрита съ едно дебело було. „Турци и войници“! извика Султана, „ето жертвата, която вий искате, бждѣте задоволни“! Отнема булото отъ Ирина и заповѣдва на джеллатина да ѝ отсѣче главата...! Но каква привлѣкателностъ! Пролѣтната зора не бѣше дотолкова приатна, колкото нейнитѣ страни; утрѣнната звѣзда не бѣше тъй свѣтликава, както нейнитѣ очи; никога турчинътъ не бѣше виждалъ подобна хубостъ! Магнетисано отъ нейна прѣлѣстенъ изгледъ, множеството извика: „Милостъ“! но това бѣше късно: жертвата бѣше исчезнала!

Погледътъ на нѣкои хора има такава сила, щото може да побѣди най-яростнитѣ и най-силнитѣ звѣрове. Често се срѣщатъ овчари, които умайватъ най-яростнитѣ кучета, безъ да се страхуватъ отъ тѣхнитѣ остри зѣби: достаточенъ е единъ тѣхенъ погледъ да ги исплаши и подгони. Ето що казва единъ списателъ за подобенъ единъ овчаръ прѣдъ едно голѣмо и страшно куче: „Начинъ най-напрѣдъ да се мърда и прѣвива, за да обърне вниманието на кучето къмъ себе си; кучето прѣстанъ да лае и гледаше само овчаря; послѣдния си втренти очитѣ въ тѣзи на кучето и отиваше къмъ него, което малко по-малко избѣга и се скри.

Левътъ, хлената, тигрътъ и пантерътъ сж свирѣщи животни; при всичко туй, нѣкои си, на име: Ван-Атвургъ, Мартенъ и Картеръ, обиколыхъ цѣла Европа съ тѣзи животни, за да ги прѣдставляватъ на публиката и да си играхтъ съ тѣхъ, както нѣкой може да играе съ кучето си. Най-паче Картеръ владѣе

ше тѣзи животни по единъ удивителенъ начинъ. Въ прѣдставлениата, що давахъ въ разни театра, той врѣсѣдаше единъ левъ, чиято гривна стигаше, чакъ до земята; той го караше да лѣга при него и да става, да го ближе, както кучето ближе господаря си, когато го милва; пѣхаше си ржката и главата въ устата му. Обаче, сцената съ тигра бѣше още по-удивителна: страшното това месоѣдно животно се явява върху една кавара, изрѣмжава изъ дебело; носнитѣ му дупки растворени, очи свѣтликави, уста зѣпнали, за да погълне, каквото срѣщне; на конецъ съзира Картера лѣгналъ въ театра, хвърга се изведнѣжъ, като да го погълне. Въ това страшно нападение, Кратеровото орѣжие бѣше единъ кроткъ погледъ, засмѣ му се, подаде му ржка и сичката свирѣпостъ на тигра се прѣобърна на агнешка кротостъ, като лѣгна при господаря си. Подиръ много други подобни упражненія, Картеръ, за да покаже кротостъта и мекостъта на тигра, лѣгаше, сѣдаше върху него; играеше съ устата му, съ опашката му и правѣше, каквото искаше. Зрителитѣ настрѣхнахти, питахъ се, да ли това е истина или тѣй имъ се види?!

Нѣкой си Англичанинъ, на име Булъ-Падсоръ, е ималъ такъвъ страшенъ погледъ къмъ кучетата, щото всички бѣгали. Увѣренъ въ своето дѣйствиe, той прѣдприе едно пътешествие въ разни мѣста, въ които се хващаше на басъ, съ кого и да е, че каквото куче и да е, той може само съ погледа си да го отблъсне, щото де не може да го поврѣди. Това негово смѣшно прѣдложение се прие отъ нѣколко души, отъ които никой не можа да спечели. Неговото име достигна до горнитѣ богати общества, обикновенно доврчиви. Единъ богатъ лордъ, любитель на кучетата, отъ които хранѣше съ стотини, пожела да свърже единъ басъ отъ 5 хиляди лири стерлинги съ Булъ-Падсора, съ условие само да му противоположи една дузина булдоци, противъ които, ако го поврѣдѣтъ, да нѣма никакви претенции.

Булъ-Падсоръ му отговори, че той скланя даже и сичкитѣ си кучета да пустне.

Съгласието се прие отъ едната и отъ другата страна: да стане опитътъ подиръ една недѣля.

Лорда, въстояние на една недѣля, пригответи една дузина отъ най-добритѣ си кучета, не да го раскъсатъ и уморѣтъ, което той не желаше, но да го нападнатъ само въ краката, дѣто нанесенитѣ му рани да му бѣждатъ за урокъ да не злоупотрѣблява публичното довѣрие.

Нарочно едно мѣсто се пригответи за това прѣставление; вѣстницитѣ писахъ, също за това извънрѣдно явление! Лорда призва много отъ своитѣ приятели, както и любопитността на много дами. Съки очакваше нападението на кучетата и поврѣжданието на Булъ-Падсора. Лорда съ гордостъ бѣше обявилъ на публиката, че съки може да присѣтствува даромъ.

Въ деня на прѣдставлението чудо свѣтъ се нахождаше на мѣстото. Съки чакаше и гледаше, кога актерътъ ще се появи; мислѣше се, че той трѣба да е нѣкой личенъ, снаженъ и прѣставителенъ чловѣкъ; на неговото появление всѣкой се удиви, като видѣ едно сбутано и слабо чловѣче; всички начвххъ, да се споглеждатъ и подсмиватъ; но той, безъ да се посвѣни, исправи се срѣдъ арената, и, като начерта единъ кръгъ на около си, далечъ два раскрача, чакаше съ втрентени очи откъдѣ и кога ще се явятъ кучетата.

На конецъ, вратата се отвори: четире голѣми кучета се спуснххъ къмъ него, но се спрѣххъ двѣ крачки далечъ отъ него, като лаехъ и се хвърлѣххъ на мѣстото си, безъ да посмѣятъ да се приближатъ и прѣкрачатъ рѣската на начертания кръгъ.

Подиръ тѣзи шесть още голѣми булдоци се пуснххъ и, споредъ упражнението си, се стрѣмѣххъ да го заловятъ за прасетата. Както по-прѣднитѣ, тъй и тѣзи не можехъ да пристѣпятъ на близо къмъ него. Подиръ малко още шесть булдока се явихъ съ

сжщата участъ да лажтъ и се хвърлятъ на мѣстото си. Удивлението замѣсти смѣха между публиката. Публиката бѣше подъ страхъ да не би сичкитѣ тѣзи кучета да раскжсатъ умайника. При сичко туй, той стоеше обиколень отъ тѣхъ хладнокръвно. Въ това положение той усили очното си стрѣмление и под-свирнѣ слабо; кучетата спрѣхъ да лажтъ и остан-хъ, като сплашени, съ опашкитѣ между краката. На едно второ подсвирване тѣ се размърдахъ начнѣхъ да се бутатъ и хапѣтъ по между си, като всѣко едно отъ тѣхъ гледаше, какъ да намѣри срѣдство да избѣга. Като нѣмаше другадѣ мѣсто, тѣ се обърнѣхъ къмъ публиката, захванѣхъ да се хвърлятъ и хапѣтъ, само и само да си отворѣтъ пѣтъ и да избѣгатъ.

Булъ-Падсоръ излѣзе изъ арената побѣдителъ. Милордътъ изгуби петѣтъ хиляди стерлинги!“

Сжщия тосъ списатель, на име Дебе, отъ когото извличаме тѣзи подробности, пише, че самъ той въ едно събрание отъ ученици по медицината е билъ свидѣтель на единъ погледъ, който е причинявалъ всѣкому болки, който го е поглѣднѣлъ. Ето що казва той:

„И като говорихме съ тѣзи младежи по магнетизма довольно врѣме, на конецъ ми казахъ: “Трѣба да ви поставимъ свидѣтель на единъ влиателень погледъ, тѣй любопитень, както и неистѣлкуемъ. Фабиень, който стои тамъ въ кѣта на огнището и си пуше, не може да търпи погледа на Теофила, неговъ съученикъ.“

Нѣколко отъ тѣхъ отидохъ да молѣтъ Фабиена да се подложи на опита. Той отказа катигорически, а другаритѣ му постоянствувахъ.

— Вий знаете твърдѣ добръ, казваше той, че това ми докарва страдание: тѣй, оставѣте ме въ покой!

Другаритѣ му, безъ да обърнѣтъ внимание на неговитѣ думи, повлѣкохъ го, кой за кракъ, кой за рѣцѣ — и го поставихъ на единъ столъ да сѣдне и, вопрѣки неговата воля, го държахъ.

Теофилъ се исправи прѣдъ него и съ кръстосани раѣтъ втреничи зеленитѣ си очи въ него. Младий Фабиенъ, да избѣгне неприатна този погледъ, ту се навождаше на долу, ту си затваряше и отваряше очитѣ, като пѣшкеше изъ тежко. На конецъ, по едно врѣме очитѣ му се отворихъ и останяхъ втрентени къмъ тѣзи на Теофила; останяхъ вѣки въ това положение — безъ да може да си наведе, ни помръдне! Незабавно лицето му изразяваше болки и негодувание, като пѣшкеше умилително и изъ тежко. Най-послѣ, опитътъ се прѣкрати, другаритѣ пожелахъ да му даджтъ единъ пѣнчъ да испие; нъ той не можа да го земе, защото челюститѣ му бѣхъ сѣпени, и бѣше тѣй развълнуванъ, щото отъ лицето му потъ течеше, а отъ друга страна треперѣше отъ студъ. За да дойде въ себе си, трѣбваше му половинъ часъ.

Тази сила на погледа, който е нетърпимъ, страшенъ, кога сладкъ и благоприятенъ, изобщо зависи отъ направата и цвѣта на очитѣ, а най-паче отъ силата, произходяща изъ нервическата течность. Тѣзи очи, що сж голѣми и зеленикави, сж най-опаснитѣ, които можтъ да побѣдѣтъ най-страшнитѣ звѣрове — Псиллитѣ, Марситѣ умайвахъ най-опаснитѣ змии и си играехъ съ тѣхъ, както дѣцата съ тѣхнитѣ играчки. Тѣхната магнетическа сила бѣше тѣй узната, щото Сенекъ, въ едно пътешествие въ Африка, се придружи отъ единъ Псиллъ, за да го пази отъ нападение то на утровителнитѣ змии, които се нахождатъ по тѣзи мѣста. — Плинъ потвърдява съ единъ увѣрителенъ тонъ, че въ негово врѣме сж съществували хора, които съ единъ само погледъ докарвали болестъ и смъртъ. Врѣдний тосъ погледъ азъ самъ съмъ го виждалъ въ Азия, както и тукъ съмъ слушалъ отъ много лица да разказватъ подобни нѣща. Отъ това може да се заключи, че, изобщо, магнетизмътъ е разнообразенъ: хубавъ и лошавъ.“

ЗЛИ ОЧИ.

(Прѣводъ отъ в. „Ребусъ“.)

Въ епохата на Втората Империа на сцената на Императорската Италианска Опера въ Парижъ, главний Любимецъ на публиката билъ пѣвецътъ Массолъ. Въ частния си животъ този чловѣкъ се отличавалъ съ непривлѣкателенъ и начумѣренъ характеръ, при отвратителна вънкашность.

Особенно неприятний блѣсъкъ на очитѣ му е поразявалъ всички. Неговитѣ приятели увѣрявали, че достатъчно било единъ неговъ погледъ да почуди чловѣка. Умственнитѣ му способности били съвсѣмъ ограничени; но въ всичко това, неговий въ виша степенъ музикаленъ гласъ ималъ положителенъ успѣхъ, и много французски аристократки намирали въ неговото пѣние нѣкаква демонска, магьосническа прѣлѣсть.

Въ прѣдставляваната прѣзъ него сезонъ опера „Кралъ Карлъ VI“ най-хубавата роль ималъ Массолъ. Всѣкой пѣтъ билъ заставенъ, по исканието на публиката, да повтаря ариата „Проклятие“. Първий пѣтъ той ѣхъ испѣлъ съ повдигнати на горѣ очи и, докато шумътъ още не билъ утихналъ, машинистътъ, който размѣствалъ въ врѣме на ариата декорациата на небето, падналъ на сцената. Когато му се притекли на помощъ, той билъ вече мъртавъ. Този случай тѣй тежко подѣйствувалъ надъ артиститѣ и зрителитѣ, щото за нѣколко врѣме никакъ не прѣдставлявали операта.

Когато на Массоля дошълъ редъ втори пѣтъ да встъпи въ операта, и пѣе своята ариа, тѣй живо му се прѣдставила смъртъта на неговата въ нищо невинна жертва, щото той не се рѣшилъ вече да повдигне очитѣ си, и неговото „Проклятие“ било испѣто безъ всѣкаквъ драматизмъ. Погледътъ му безсвѣзнателно падналъ на капелмайстора, и този послѣдний почув-

ствувалъ себе си злѣ още до края на дѣйствието и умрѣлъ на третия день, слѣдъ появяването на болестта, въпрѣки всичкитѣ усилия на най-извѣстнитѣ парижски доктори да го избавятъ.

Изминѣли сѣ нѣколко мѣсеца, когато парижската публика отишла отново да слуша тази опера и, когато тя била обявена на третия път, всѣкой билъ въ нервическо очакване за нова катастрофа.

За нещастие тѣзи прѣдчувствия било писано да се сбѣднатъ.

Массолъ рѣшилъ, щото въ продължение на ариата „Проклятие“, той ще гледа въ отрано забѣлѣзаната отъ него праздна ложа. Оказало се, че тази ложа била заета отъ приходящъ марсилски търговецъ, който закъснѣлъ въ началото на прѣдставлението и дошълъ тъкмо въ тази минута, когато Массолъ почнѣлъ да пѣе фаталната ария. Слѣдъ нѣколко дѣня любопитството на парижанитѣ било удовлетворено съ извѣстието за внезапната смъртъ на търговеца.

Послѣ това операта за винаги прѣстанѣла да се прѣдставява, и наскоро, въ 1858 год., Массолъ напустилъ сцената.

ИСТИНАТА ВЪРХУ МАГНЕТИЧЕСКОТО ВДЪХНОВЕНИЕ.

(Прѣводъ отъ „Психологическия Иллюстриранъ вѣстникъ“.)

Магнетическото *вдѣхновение* е дѣйствие, чрѣзъ което налагатъ волята си на магнетисания; въ това положение магнетисаний зависи съвършено отъ своя магнетизаторъ, и авторитетътъ на този послѣдния става тъй силенъ, щото може да прѣпятствува, подиръ разбужданieto, на свободното му дѣйствие, като не може по никакъвъ начинъ да се освободи отъ това завладѣние. Каквито и да бѣдѣтъ прѣдчувствията, кол-

кото тежко и трудно да бжде извършванието, трѣба да изпълни вдъхновеното нѣщо, безъ знание на лицето, което е подложено да го извърши.

Разумѣва се въ сѣки случай, че доброто или лошото впечатление, произведено отъ това влияние тѣй енергически върху магнетисаниа, който, безъ да се съзнае, че една друга воля го управлява, не може никакъ да се отдѣли отъ дѣйствието на това, що му е вдъхнѣто; това втѣпление, вмѣкнѣто въ ума му отъ магнетизатора, го грави съвършено робъ на волята му; въ тоя случай вдъхнѣтиятъ нѣма своя свободна воля, слѣдователно, той не трѣба да носи отговорността на дѣлата си. Въ сѣки случай, както всѣка грѣшка води своето наказание, ако нѣкое прѣстѣпление се е извършило, не трѣба да се отдава на магнетисаниа, но на тогози, който е станѣлъ причина да му вдъхне, подъ свое влияние, идеата, същественната оная сила, която най-силната и енергична воля не може да побѣди.

Чудно нѣщо е, същеврѣменно грозно е да помисли нѣкой да отнеме на нѣкого цѣлата му свобода, за да го накара да извърши нѣщо, що е противъ свѣстѣта му, безъ да може нѣщо да прѣпятствува на извършванието!

Ето лошата страна на вдъхновението, чиито дѣйствия се произвеждатъ катадневно, но подъ единъ начинъ по-малко енергиченъ въ животнитѣ дѣйствия на чловѣцитѣ, чиито дѣйствия сж рѣдко произведени отъ тѣхното собствено начало, а сж слѣдствие на влиянието, поне на една третя часть отъ тѣхъ. Но ще каже нѣкой: тѣ сж отъ единъ слабъ характеръ. Въ магнетическо дѣйствие, слабостѣта или твърдостѣта на характера или на тѣлослужението не отнема, не прибавя нѣщо на вдъхновението.

Въ една войска. естественната сила на вдъхновението зависи отъ главатаря: ако той е енергиченъ, ще повлѣче сичкитѣ войници подирѣ си; ако ли не, той ще развали сичкитѣ тѣзи, които му се покоряватъ.

Историата поне ни потвърждава тѣзи дѣйствиа.

Тайната на тѣзи, които държатъ подъ покорностъ звѣроветъ, се състои съвършено въ това расположение на човѣческия духъ, който естеството е надарило съ това извънредно влияние, дѣто най-силнитъ и най-страшни животни да отпадатъ отъ сила и да се повиняватъ отъ единъ само погледъ на този, който ги управлява.

Грабливитъ птици и змнитъ притежаватъ въ една най-висока степенъ това упоително влияние.

Нека се обърнемъ сега къмъ добрата страна на тази магнетическа сила; като анализирахме злото, нека видимъ и доброто, що можемъ да извлѣчемъ отъ нежъ.

Неоспоримо нѣщо е че дѣйствието на тая магнетическа сила е полезно както за отхраната на дѣцата, тъй и за нѣкой частни човѣчески недостатѣци: отъ нежъ може да се извлѣкжтъ голѣми добрини за човѣческата фамилия. Ще дамъ единъ само примѣръ въ това отношение:

Въ Индийско-французскитъ страни, що азъ посѣтихъ, магнетисахъ сина на единъ Рачахъ и го поставихъ подъ влиянието на вдъхновението. Този младежъ бѣше се вдалъ въ такова страшно пианство, щото той не се задоволяваше съ какво да е алкоолическо питие, но пиеше спиртъ отъ 60—70 градуса. Ни съвѣтитъ на фамилията му, ни тѣзи на неговитъ добри приятели не можихъ да го възвѣрнжтъ отъ тая негова нещастна страсть; животътъ му бѣше осъденъ на едно зло слѣдствие, защото раздражение на нервическата система (*delirium tremens*) съществуване, също и началото на една кашлица.

Той бѣше на деветнадесетъ години, надаренъ съ естество добръ развито, съ учение и възпитание отъ най-ученитъ Брахми.

Баща му, наскърбенъ отъ това негово нещастно положение, събщи ми душевното си положение, на което азъ напълно съчувствахъ, понеже отъ три

мѣсеца бѣхъ неговъ гостъ, приетъ като приятель въ ближнитѣ фамилиарни връски.

Единъ день, като бѣхме се накатали да отидемъ на ловъ, и като чакахме едного отъ другаритѣ, който бѣше закъснѣлъ, ето че любезний синъ на господаря дохожда пианъ до мѣмай-къдѣ; той бѣше испилъ $1\frac{1}{2}$ килограмъ алкоолъ.

Хрумнѣ ми на ума, като го видѣхъ тѣй, да прѣдложѣ на баща му да го магнетисамъ, за да истъвреси; той прие моето прѣдложение благоволно и наклонно, понеже магнетизма бѣше познатъ въ Индийскитѣ обичаи.

Ловътъ се отложи за утрѣшния день, и то за наша щастие, понеже, подиръ единъ часъ, избухнѣ страшна буря съ гърмежъ и трѣскавица, съ силенъ дъждъ и землетресение. Въ подобни бури лѣтенъ день, Индийцитѣ иматъ обичай, богати и бѣдни, мъжски и женски, да се излагатъ голи въ дворищата си или другаде на дъжда. Тази естествена душа ги електрисва дотолкова, щото тѣ се задоволяватъ по единъ особенъ начинъ.

Слѣдователно, азъ приспахъ младия Рачахъ. Въ продължение на единъ четвъртъ часъ, той бѣше вече магнетисанъ, както и истъврзилъ.

Като призвахъ сичката си енергическа сила по вдѣхновението, азъ му наложихъ нарочната си мисль: *да се откаже рѣшително отъ тази нещастна привычка, да се опива съ алкоолически питиета*; той ми се обѣща, като ми даде клетва въ една священна книга отъ Ведитѣ, която баща му поднеси.

АЗЪ ГО РАЗБУДИХЪ.

Не само че той не се уби прѣзъ този день, но още отблъснѣ съ отвръщение всѣко поканване, както отъ баща си, тѣй и отъ мене, да вкусаликеори, които обещахъ твърдѣ малко алкоолъ

Това показва, че вдѣхновението може да се упо-

трѣби за добро. Ако чрѣзъ магнетизма може да се направи и зло, не трѣба да обвиняваме неговата благодать; но трѣба да молитствуваме, щото сичкитѣ хора да бѣдѣтъ снабдени съ мъдростъ и прѣданность къмъ подобнитѣ си. Ще свършижъ, като се присѣдинижъ къмъ свещеника Мигнѣ:

„Колкото за употреблението, нахождатъ се опасни злоупотрѣблениа съ сичкитѣ органи . . . но не се ли злоупотрѣблява съ мисълта?— съ думата?— съ живота, даже? . . . съ една дума, съ какво не се злоупотрѣблява?“

Викторъ Левазорѣ.

Отъ горѣказаната статия се извлича една много полезна идея за фамилиарния животъ, която, ако е възможно да се осмъществи, ще бѣде благодать за въспитанието на дѣцата.

Поговорката казва: „денѣтъ се познава отъ сутринѣта“. Дѣцата, тоже, показватъ отъ малки, като какви ще бѣдѣтъ, като порастаѣтъ; слѣдователно, тѣзи, които сѣ наклонни къмъ нѣкои лоши привички, може по вдѣхновение да имъ се вдѣхне, чрѣзъ една душевна сериозна воля отъ родителитѣ имъ, да се отклонѣтъ отъ това стрѣмление.

Както всѣки не може да магнетисва, и както сѣки не е възможно да се магнетисва, азъ мислижъ на мѣсто магнетизма да се употребѣи съня:

Сънѣтъ е най-близното нѣщо до магнетизма съ малка една разлика. Чувствителността въ магнетическо положение е съвършено зеро; въ врѣме на сънъ тя е, тоже, подъ едно подобно положение. Както въ едното положение, тѣй и въ другото, душевнитѣ сили биватъ срѣдоточени другадѣ, и мозъкътъ бива свободенъ отъ тѣзи грижи, които има, когато е буденъ.

Отъ това може да се помисли, че въ еднакво, горѣ-долу, положение възможно е да произведе и еднакво дѣйствиe. Както на магнетисаниа се вдѣхва една душевна воля, не е ли възможно да се вдѣхне и на заспалиа, най-паче на едно малко дѣте, въ което всѣко развитие е въ началото си?

Азъ мисля, че тая идея, ако туримъ въ дѣйствие, ще произведемъ подобно слѣдствие, както това на магнетисания. Но остава, освѣнъ да се направи опитъ.

Нека нѣкои родители направятъ този опитъ върху дѣцата си, които, ако не се ползватъ, нѣма, на върно, да се поврѣдятъ; поне ще се узнае, да ли теориата е съобразна съ практиката.

ЧЕЛОВѢЧЕСКИЙ СЪСТАВЪ.

Прѣди да почнемъ да говоримъ за тѣлесното устройство на челоуѣка или неговото добро физиологическо положение, трѣба, мисля, по-напрѣдъ да се запознаеме, горѣ-долу, като какво е неговото собствено естество, и въ що се състои неговий животъ.

МАТЕРИАЛИЗМЪТЪ.

Материалистите исповѣдатъ и вѣрватъ, че чув-

A. BONNEFONT.

(Прѣводъ отъ френски.)

УРОЦИ ПО СПИРИТИЗМА за дѣца.

ГЛАВА I.

I. БОГЪ.

УРОКЪ I.

II. — Що е Богъ?

Отг. — Богъ е върховний разумъ на Вселенната (цѣлий свѣтъ) и първата причина на всичкитѣ нѣща.

II. — Що е Вселенна?

Отг. — Вселенната е безмѣрното пространство, на-

селено съ слънца, като тѣзи, които ний виждаме да свѣтатъ прѣзъ нощта надъ нашитѣ глави, слънца, около които се въртатъ свѣтове, населени като нашата земя.

II. — Кое е доказателството за сществуването на Бога.

Отг. — Всичко доказва сществуването на Бога: чудесата за създаването, ний сами, нашитѣ очи, нашитѣ уши и подобieto на нашитѣ органи. Всичко това, което челоуѣкъ не е създалъ, е работата на Господа. Сърдцето ми чувства Господа въ неговитѣ безмѣрни свър-

ствителното начало, що носимъ въ себе си, е тѣлесно произведение, и че подиръ смъртъта то се изгубва наедно съ тѣлото. То е като една свѣщъ, която, като огаснѣе, не се запалва вѣки. „Человѣкъ“, казватъ тѣ, „живѣе и умира, както растениата и животнитѣ. Роденъ отъ единъ зародишъ, както растениата и животнитѣ, той се развива, както тѣхъ. При умираието на тѣлото, чувствителното начало, което е слѣдствие на организациата, угасва съ орждиата. Като гледаме около си, че сичко мре, безъ да се появява, защо да не е сжщото нѣщо и съ человѣка?“

Горнѣто сжждение, че материата размишлява, че тя е интеллигентна и чувствителна е едно противорѣчие по начало. Человѣкъ е съставенъ отъ двѣ начала, отъ които едното е дѣятелно, а другото страдателно; едното мисли и размишлява, а другото е лишено отъ това прѣимущество. Дѣйствително, ако материата има-

шенства, и азъ се очудвамъ се въздига чакъ до него на неговото могъщество. чрѣзъ молитвата, чувству-

П. — Господь имали человѣческа форма? ва присѣтствието му и могъществото на неговата

Отг. — Не, защото той не безмърна любовь, която се ще е на всѣкъдѣ. распространява въ всички-

П. — Слѣдователно, Господь е на всѣкъдѣ? тѣ твари, безъ исключение.

Отг. — Да, Неговий умъ Вселенна? П. — Значи има Богъ и

сияе на всѣкъдѣ въ Вселенната. Отг. — Да, и Вселенната, безъ Господь, ще прилича на тѣло, безъ душа.

УРОКЪ 2-й.

П. — Кажи, кое доказва, че Богъ е на всѣкъдѣ? П. — Богъ ли управлява Вселенната?

Отг. — Чудното устройство и мадрость, които се явяватъ както въ най-долнитѣ нѣща, тъй и въ най-големитѣ. Душата, която та душа управлява тѣлото ми, тъй и Богъ упрвлява Вселенната. чрѣзъ хармонизирани закони, които неможе да измѣни и които е

ше това свойство, то трѣбваше космитѣ ни, нектитѣ ни, коститѣ ни—сичкитѣ ни тѣлесни частици да мо-
гжтъ, колко-годѣ, да размишляватъ.

Науката, както и наблюдението, ни доказва, че материалнитѣ тѣла не се губжтъ никога: тѣ може да измѣнжтъ положение, форма и мѣсто, но тѣхното сж-
щество, ще се намира всѣкога пѣкждѣ. Нашото тѣло се разрушава, разсипва, но материата, която го е из-
образявала, не е никога унищожена: распрѣснжта по въздуха, по земята и по водата; ти въ тѣзи мѣста ще произведе нови химически състави, безъ да се из-
губи. Ако материата не се губи, а се измѣнява, слѣ-
дователно, душата е безсмъртна. При измѣнението си, що прѣтърпѣва, тя се не губи, нито унищожавя.

Но мжчнотиата не е да се докаже, че сжществу-
ва въ насъ едно духовно безсмъртно начало, което, ако
искаме да не прѣпознаеме прѣдварително, трѣбва да

устроилъ за всѣгда.

П. — Прочее, Богъ е сж-
що и великъ законодатель?

Отг. — Той е законътъ
надъ законитѣ; Той е разумъ-
тъ, истината, любовта и
самото правосѣдие, и всич-
китѣ негови закони сж спра-
ведливи, като Него.

УРОКЪ III-Й.

П. — Богъ съдържа ли
всичкитѣ съвършенства?

Отг. — Богъ е источникъ-
тъ на всички съвършен-
ства; този е источникътъ,
отъ който ний можемъ да
увеличимъ и развиемъ на-
шитѣ умственни и прав-
ственни способности.

П. — Богъ непрѣстанно
ли създава?

Отг. — Да, той създава
вѣчно, и е най-голѣмий ра-
ботникъ въ Вселенната.

П. — *Вж колко лица се
явява Богъ?*

Отг. — Умътъ ни казва,
че Богъ е единственното сж-
щество, нераздѣлимо; че
всичкитѣ рожби на Вселен-
ната иматъ само единъ не-
бесенъ Баща.

П. — Има ли други сж-
щества, които разбиратъ
Бога по-добрѣ отъ насъ?

Отг. — Да, сжществата,
които населяватъ свѣтоветѣ,
върховни надъ земята; но по-
неже наший умъ напѣдва

не прѣпознаеме мисълта, а да узнаемъ: безсмъртното това духовно начало, що ний носимъ въ насъ подиръ смъртта, ще бжде ли у насъ или ще бжде въ другиго? Този е главний въпросъ. Малко ни е грижж, ако тя (душата, безсмъртна и неразрушима) отиде да служи другиму, а не намъ, самитѣ; или още, като дойде въ нами, тя нѣма да съхранява никакъ паметта на прѣминжлото. Съживяванието на душата безъ паметта на прѣминжлото е равно съ нищожността на материалиститѣ.

Подиръ смъртта, слѣдователно, душата трѣбва несамо да се съживи въ нами, като уварди единството си и сжщата си личностъ, но още трѣбва да притежава паметта на дѣлата, които тя е извършила въ нейнитѣ по-прѣдни сжществувания.

Ако душата се губи съ смъртта, както казватъ материалиститѣ, напраздно остава желанието и стра-

непрѣстанно, ний ще го разберемъ по-добрѣ по-нататъкъ.

УРОКЪ ІV.

П. — Трѣбва ли да обичаме Бога?

Отг. Да, отъ всичката си душа.

П. — Защо?

Отг. — Защото и Той ни обича съ несравнима любовъ.

П. — Какво трѣбва да се прави, за да покажемъ, че обичамъ Бога?

Отг. — 1-во. Въздигни си душата къмъ него съ молитвата;

2-ро. Имай пълно довѣрие въ неговото правосж-

дие и доброта;

3-то. Обичай, почитай родителитѣ си и слѣдвай добритѣ имъ съвѣти;

4-то. Обичай ближния си, всѣкога прощвай и връщай добро за зло;

5-то. Бжди милостивъ, т. е. обличчавай и утѣшавай тѣзи, които страдатъ и прави на нещастнитѣ всѣко добро, което можешъ.

УРОКЪ V-Ѣ.

П. — Що е молитва?

Отг. — Молитвата е възвишение на душата ни къмъ Бога; съ молитвата ний влизаме въ снушение

данието на хората да искатъ да живѣятъ повече и да бждтъ отъ добръ, по-добръ! Само това инстинктивно желание и стрѣмление доказва, че има нѣщо за по-нататкъ. А какво ще кажемъ за вдѣхновението на хората да бждтъ справедливи, честни и почетни? Трѣба ли да се съмняваме, че тая идеална жажда, що носимъ въ нази, не ще бжде погасена единъ день, че справедливото расподѣление на доброто и злото, що не съществува въ нашия животъ, нѣма да се осъществи подиръ нашата смъртъ? Наказаниата за прѣстѣплениата и наградитъ за благодѣяниата ни чакатъ подиръ смъртъта—ето що ни казва вътрѣшното чувство! Материалиститъ, които проповѣдватъ истрѣблението на нашата душевна личностъ и отказватъ наказаниата и наградитъ подиръ смъртъта, прѣзиратъ, безъ да искатъ да знайтъ, най-силното вътрѣшно

съ Него и се приближаваме до Него.

П. — Молитвата приатна ли е на Бога?

Отг. — Да, искренната молитва, тази която излиза отъ сърдцето. Господъ не слуша тази молитва, исканата съ бърнитъ и безъ внимание.

П. — За кого трѣбва да да се молимъ?

Отг. — За себе си, за родителитъ и приателитъ си на земята и въ пространството, най-послѣ, ний трѣбва да се молимъ за тѣзи, които страдатъ и за тѣзи, за които никой не се моли.

УРОКЪ VII.

П. — Какъвъ е крайтъ на молитвата?

Отг. — Чрѣзъ молитвата ний искаме отъ Бога сила и храбростъ да поддържае испитаниата и угорчениата на тосъ животъ съ търпѣние и острѣчивостъ, и да станемъ по-добри.

П. — Чували Богъ тогози, който се моли съ вѣра и усърдие?

Отг. — Той му дава всѣкоги добъръ разумъ, за да го подпомага.

П. — Трѣбва ли да се молимъ много?

Отг. — Не е нужно мно-

чувство; слѣдователно, тѣ нѣматъ никаква лична наука ни пъкъ морална основа.

Единъ писателъ ето какъвъ примѣръ дава, за да покаже че душата подиръ смъртѣта съществува безъ да се види: „Единъ диамантъ,“ казва той, „свѣти отъ дневната свѣтлина; человекъ се удивлява съ блѣскавитѣ игри на този свѣтликавъ кристалъ. Обаче, ако той земне и сгореци силно този диамантъ, той ще прѣмине въ едно тъмно положение, безъ да изгуби прозрачността си. При сичко туй, той изгубва блѣскавата си свѣтлина, що имаше по-прѣди, додѣто не бѣше тъменъ.“ Можемъ ли да помислимъ съ това, че свѣтлината не минува вѣки прѣзъ него? Тя съществува и минува, само че диамантътъ погива сичката, безъ да ѝ остави да се покаже. Същото се случва съ душата, която, подиръ растройство на тѣлото, съществува нѣидѣ, безъ да е възможно намъ да ѝ различимъ и познаемъ.

го да се молимъ, нѣ хубаво да се молимъ.

УРОКЪ VII

П. — Кажѣ ми молитвата Господня:

Отг. — Баща нашъ, който си въ безконечността, да се свети името ти; да дойди царството Ти, царството на добродѣтеля; да се изпълни волята Ти, както на тази земя, тъй и по другитѣ населени свѣтове; дай ни хлѣба за душата и за тѣлото; прости ни грѣхове тѣ, както и ний прощаваме отъ все сърдце тѣзи, които сж съгрѣшили; не ни оставай да подпаднеме подъ

искушението на злитѣ *Духове*, но испращай ни добри Духове, за да ни освѣтляватъ. — Обичамъ те, О, мой Боже, отъ всичката си душа, и искамъ да обичамъ всичкитѣ человекѣ, мои братѣ, за любовта ми къмъ Тебе!

УРОКЪ VIII

П. — Кажѣ ми молитвата за тѣзи, които страдатъ, въплътени и невъплътени!

Отг. — Всемогъщия Боже, който видишъ нашитѣ нещастия, благоволи да чуешъ молбата ми, която Ти отправямъ за тѣзи, които страдатъ въплътени и

Новата физическа теория за взаимното прѣобрѣщение на силитѣ, ни дава още една подпорка относително този случай. Прѣди врѣме мислѣше се, че топлината, електричеството се губѣтъ въ машинитѣ, що ги произвеждатъ; днеска се знае, че тѣзи сили—електричеството и топлината—не се никакъ унищожаватъ, но се прѣобрѣщатъ въ движение. Ако топлината въ машинитѣ не се унищожава, не се прѣобрѣща, защо на душата, послѣ смъртѣта, да не е възможно да си измѣни положението или образа тѣй, щото да не сж пристѣпни нашитѣ издирвания? Намиратъ се още и явления въ природата, които потвърждаватъ уединеното сжществуване на душата послѣ смъртѣта, за което ще говоримъ другадѣ.

Да дадемъ край на този въпросъ, който е прѣмногo обширенъ, ще свѣршимъ съ справедливата и утѣшителна мисль на Сократа, учительтъ на Платона:

невѣпльтени. Хвърли надъ тѣхъ, О Боже, единъ милостивъ погледъ, отпрати имъ душата къмъ пѣтя на покаянието и покажи имъ срѣдствата, за да изгладѣтъ минѣлото си. Нека твоята любовь прѣбѣде върху всички тѣзи, които азъ познавамъ и обичамъ; испрати въ душата имъ една лѣча отъ надежда, чрѣзъ която да видѣтъ величието на своето прѣдназначение и щастieto да бѣдѣтъ съединени единъ день въ подобри свѣтове.

ГЛАВА II

Астрономически понятия.

УРУЖЪ ІХ.

П. — Що е Земя или планета?

Отг. Земя е шаръ, като този, що населяваме; нѣма ни собственна топлина, ни собственна свѣтлина.

П.—Кое е това нѣщо, което дава на Земята топлина и свѣтлина?

Отг.—Нейното *Слънце*.

П.—Какво щѣше да стане Земята безъ слънцето?

Отг.—Слънцето е источникъ на живота върху Земята; безъ него всичкитѣ

„Ако съмъ се лъгалъ, и ако е истина, че душата се унищожава послѣ смъртъта, азъ пакъ ще постоянтвувамъ въ моето си убѣждение, че душата е безсмъртна. Защото, ако дѣйствително това поучение е истинско, азъ печеля сичко, безъ да излагамъ нѣщо; но ако то не е истинско, което ще узнамъ послѣ смъртъта, азъ ще имамъ, поне, прѣимущество да прѣкарамъ живота си по на легко между страданията.“

ВИТАЛИЗМЪТЪ.

Витализмътъ е противното на материализма: материалиститѣ, както казахме, мислѣтъ, че силата произхожда отъ материята, а виталиститѣ — че силата-душата — е която управлява материята, тѣлото. Повечето медици отъ днешнитѣ врѣмена сж виталисти,

живуци твари, които населяватъ Земята, бихъ исчезнали тутакси.

П.—Каква е величината на Земята?

Отг.—Земята има приблизително 10,000 мили околоврѣстъ.

УРОКЪ X.

П.—Неподвижна ли е Земята въ пространството?

Отг.—Не, тя се върти около себе си веднѣжъ въ 24 часа, а около слънцето—въ 365 дни и шестъ часа въ една година.

П.—Какво е разстоянието отъ Земята до слънцето?

Отг.—Разстоянието е 37

милиона мили.

П.—Защо Земята, като се върти около слънцето, не пада?

Отг.—Защото слънцето ъ тегли къмъ себе си. Всичкитѣ шарове се притегляватъ единъ другъ къмъ себе си; голѣмитѣ теглѣтъ малкитѣ; това е нѣщото, което ний наричаме законътъ на *притяжението*, или *всеобщото привличание*.

П.—Понеже слънцето тегли Земята къмъ себе си, защо тя не се сблъска съ него?

Отг.—Защото тя се държи въ орбита си отъ *движението* на своето въртѣ-

които, изобщо, притежаватъ двѣ отдѣлни мнѣния, и, слѣдователно, се дѣлятъ на два главни отдѣла: *виталисти* *душевени*, т. е. че душата върши сичко, що става въ тѣлото, и на *виталисти* съ особно *жизнено начало*, т. е. че животътъ е съвсѣмъ отдѣлно начало отъ душата.

За обяснение ще изложимъ мнѣнията на еднитѣ и на другитѣ:

Първитѣ, т. е. *душевнитѣ виталисти*, сж послѣдователи на Стала, германский лѣкаръ, който е живѣлъ въ послѣдния вѣкъ—единъ отъ главнитѣ гении по науката и много забѣлжителенъ по химията и по медицинската философия.

Сталъ казва, че душата, която произхожда отъ Бога, сътворена по негово подобие, начинава да си устроява тѣлото, което ще ѝ приеме. Щомъ тя си построи къщата, т. е. орждиата, които сж съставътъ

ние около себе си, и отъ това въ пространството, което образува друга една сила, наречена *центробѣжна*, която се уравнива съ слънчевата привлѣкателна сила.

П.—Земята всѣкога ли е бивала населявана?

Отг.—Не, Земята, въ връме на образуванието си (*formation*), била една огненна масса, която, малко по-малко, е истинжла. Растениата се появили отпослѣ, слѣдъ туй нѣкои животни и послѣ чловѣкътъ.

П.—Слънцето имали на голѣмина, колкото Земята?

Отг.—Да, Земята, срѣз-

нена съ слънцето, е колкото върхътъ на на една игла; слънцето е по-голѣмо отъ земята четиринадесетъ пжтя по сто хиляди!

П.—Защо ни се вижда толкова малко?

Отг.—Зицето е много далечъ отъ насъ; то е на разстояние тридесетъ и седемъ милиона мили отъ нашия ширъ.

П.—Неподвижно ли е Слънцето въ небесата?

Отг.—Не то се върти около себе си веднѣжъ въ двадесетъ и петъ деня.

П.—Само Земята, която ний населяваме, ли освѣтлява нашето Слънце?

на човѣческото тѣло; тя начинава да управлява сичкитѣ дѣйствия на животния строй: дѣйствия на вън-кашния животъ, дѣйствия на вътрѣшния животъ — сичко подѣ нейно управление; същата сила, що е сътворила организма, длѣжна е да го съхранява.

Споредѣ Стала, смиланието на ѣстието, дишанието, кръвообръщението, происхождението, творението на плътта, попиванието на житкоститѣ и на газоветѣ, хранението и прѣ. сѣ аtribute на душата. Мисльта и управлението на животнитѣ дѣйствия се отдаватъ само на душата, защото материята, като енергия, (неподвижни отъ само себе си) не може да бѣде движима, освѣтъ отъ душата.

Тази Сталова теория, това двойно дѣйствие на душата и на жизненната сила, или физиологическо дѣйствие, не е прието отъ сички, особено отъ медицинската школа на Монтпелие, защото тѣ сѣ двѣ неспо-

Отг. — То освѣтлява още и други земи, сестри на нашата; тѣзи земи сѣ на брой седемъ, именно: Меркуръ, Венера, Марсъ, Юпитеръ, Сатурна, Урана и Нептунъ.

П. — Земята ли е най-големата отъ тѣзи планети и най-добрѣ разпрѣдѣлената?

Отг. — Не, Земята е една отъ най-малкитѣ планети. Юпитеръ, на примѣръ е четиренадесетъ стотинъ пѣтя по-големъ отъ Земята; тя (Юпитеръ) не се върти, като Земята, наклонена къмъ осъта си; тамъ трѣба да владѣе вѣчна пролѣтъ.

УРОКЪ

П. — Планетитѣ населени ли сѣ?

Отг. — Тѣ сѣ, бѣхъ или ще бѣдѣтъ, защото Господъ ги е създалъ за живѣние, понеже той не създава безполезни нѣща.

П. — Какво нѣщо е Луната?

Отг. — Луната е тѣло-хранителъ на Земята, който ѣ освѣтлява прѣвъ ноцъта отъ свѣтлината, която получава отъ Слънцето.

П. — Всичкитѣ планети иматъ ло луни?

Отг. — Едни нѣматъ никакъ, а други иматъ по-мно-

годими нѣща: душата има за характеръ безматериалността и безсмъртието; жизненнитѣ явления, напротивъ, сж осждени на смъртъ; душата притежава воля, а физиологическитѣ дѣйствия сж съвършено лишени отъ това душевно свойство, защото повечето отъ нашитѣ естествени служби се извършватъ независимо отъ наши. Какъ е възможно единъ и сжщъ дѣятель да произвежда явления отъ една сжщностъ дотолкова противни? Да се каже, че душата меле ѣдението, попива житкоститѣ и газоветѣ; да се каже, че душата управлява хранението, съхранението и поправлението на орждиата ни; да се каже, че тя бди, като вѣренъ пазитель, за подкрѣплението на здравието, че тя се противи на злото, което ни застрашава съ болести, ще рѣче да измѣнимъ идеата, що сме си съставили за душата.

Ний знаемъ, че ѣстието се мели у насъ, че сърд-

го, Сатурната има осемъ.

П. — Ншата луна помалка ли е отъ Земята?

Отг. — Тя е четиредесать и деветъ пжти помалка отъ Земята.

П. — На какво растояние е тя отъ Земята?

Отг. — Тя е девенадесеть и шестъ хиляди мили далечъ отъ тука.

П. — Луната върти ли се въ пространството?

Отг. — Луната се върти около себе си и около Земята веднѣжъ въ 29 дена, 12 часа, 44 минути; това е, което наричаме луненъ м-ць.

УРОКЪ XIII.

П. — Какво нѣщо сж звѣздитѣ, които виждаме нощно врѣме да свѣтѣтъ?

Отг. — Тѣ сж Слънца, като нашото; тѣ ни се виждатъ тѣй малки, защото тѣ сж много на далечъ отъ Земята.

П. — Тѣзи слънца освѣтляватъ ли земи, както нашото Слънце?

Отг. — Всѣко слънце е заобиколено отъ едно извѣстно чѣсло земи, като нашата, и всички тѣзи зими сж населени.

П. — Имали много слънца?

цето ни се движи, че бѣлий ни дробъ дише, нѣ никакво вътрѣшно чувство не ни казва, че това е нашата душа, която управлява сичкитѣ тѣзи служби, че това е тайний агентинъ, който ни кара да мислимъ, що върши тѣзи дѣйствиа.

Като доказателства противъ душевнитѣ виталисти имаме още и това, че дѣтето въ зачатieto си и по-послѣ точно тогава, когато се образуватъ и съставятъ неговитѣ орждия, то е съвършено лишено отъ това интеллигентно начало, което ний наричаме душа.

Душата е естествено безсмъртна, а пакъ жизненното начало, напротивъ, е смъртно. Нуждната смъртъ, смъртъта отъ старостъ, дохожда не защото орждията сж истрили и исхабили, а защото жизненната сила, е исчерпила своята енергия, защото жизненната сила е достигнѣла въ послѣдната си минута. Тѣзи, които умиратъ отъ старостъ, умиратъ стъ немощъ, безъ тѣх-

Отг. — Да, неизброимо иматъ жители по-низкостоящи отъ насъ по умъ и моралъ.

П. — Значи, Вселенната е твърдѣ голѣма?

Отг. — Да, огромна; отукъ ний си съставяме идеята за Божественното могъщество.

П. — На колко класса можемъ да раздѣлимъ тѣзи свѣтове?

Отг. — На петъ класса: 1-во. Първобитнитѣ свѣтове; 2-ро. Испитанитѣ и безгрѣшнитѣ; 3-то. Прѣобразователнитѣ свѣтове; 4-то. Щастливитѣ свѣтове; 5-то. Небеснитѣ, или светитѣ свѣтове.

П. — Свѣтоветѣ населени ли сж отъ сжщества, по-добри отъ насъ?

Отг. — Едни сж населени отъ сжщества по-добри отъ тѣзи на земята; други

П. — Кои сж духоветѣ, които населяватъ първобитнитѣ свѣтове?

Отг. — Тѣ сж духоветѣ, които сж лошапи въ живота,

ГЛАВА III.

Духоветѣ.

УРОКЪ XIV

нитѣ органи да иматъ нѣкоя поврѣда, на която да се отдаде смъртта.

Ако душата бѣше и жизнено начало, ний щѣхме да бждемъ безсмъртни, защото материата нѣма да се исхабява, нито разваля; тя ще се подновява въ насъ непрѣстанно, и старостта щѣше да бжде все младостъ.

СПИРИТИЧЕСКА ЕПОХА — РЕЛИГИИТѢ.

Показание. — Само спиритизмътъ е въ положение да ни направи щастливи, защото той не е воля, която се налага, а приатна философия на единъ здравъ мораль, който трѣба да води къмъ спокойствието и мира на сърдцето и духа.

Слѣдователно, куражъ, приатели на моралната наука! хората, едни като неприатели, други като приа-

приличатъ на дѣца и безъ за тѣхния напрѣдъкъ. всѣка опитностъ.

УРОКЪ XV

П. — Кои населяватъ испитванитѣ и безгрѣшнитѣ свѣтове?

П. — Кои населяватъ щастливитѣ свѣтове?

Отг. — Тѣзи духове, които сѣ зли, отколкото добри. Нашата земя принадлежи на тѣзи свѣтове; тамъ тѣ като брѣтя, които се оби- страдатъ много, защото тамъ е много лошаво.

Отг. — Духоветѣ, които се отнасятъ по между си сѣ добро и които живѣятъ, като брѣтя, които се оби- чатъ нѣжно.

П. — Кои населяватъ прѣобразователнитѣ свѣтове?

П. — Кои сѣ небеснитѣ, или светитѣ свѣтове?

Отг. — По-добритѣ духове отъ тѣзи на земята, нѣ които трѣба да се ис- купятъ; тѣзи свѣтове сѣ за духоветѣ нови поприща за работа, отгдѣто тѣ при- добиватъ нови сили, нуждни

Отг. — Небеснитѣ, или светитѣ свѣтове сѣ обита- лица на чиститѣ духове. Тѣ разбиратъ Бога чрѣзъ степенъта на своето свѣр- шенство; тѣ сѣ неговитѣ мини- стры, които сѣ натово- рени да му прѣдаватъ за-

тели, не ви губятъ изъ погледа си. Оттукъ нататъкъ този е пътятъ, по който човѣческиятъ родъ ще върви напредъ.

Господъ каза: „Небето и земята ще прѣминатъ по моитѣ думи: нѣма да прѣминатъ, додѣто сичко не се изпълни въ закона“. Слѣдователно, трѣбва сичко да се изпълни въ закона: духътъ на истината прѣдсѣдателствува на изпълнението му. Кой е, слѣдователно, този духъ на душата, който трѣбва да дойде на врѣмето си?—Той е този, който дойде на земята въ началото на тази епоха, която ще свърши материалната епоха. Да, тосъ день истината бѣше не-проумѣна, но днеска тя начнава да се проумѣва и ще напредне скоро, бждѣте увѣрени, защото сичко е приготвено отъ дълго врѣме!

Да, духътъ на истината е распрѣснатъ днесъ по сичката планета, за да накара хората да напреднатъ къмъ обѣщаното врѣме. Слѣдователно, вий сички сте

повѣдитѣ по всичкитѣ на-
правления на Вселенната.

П. — Единъ день и ний
ще ли населиме тѣзи не-
бесни свѣтове?

Отг. — Нѣма съмнѣние.
Боигъ, които е самата бла-
гостъ, иска щото всичкитѣ
гостъ, иска щото всичкитѣ
ло. Прѣди да дойдж на зе-
чада да вкусатъ единъ
мята, азъ населявахъ про-
день свършенното щастие.
Разбира се, че тамъ ще о-
тиджтъ добритѣ, отколкото
злитѣ.

УРОКЪ XXV.

П. — Какво нѣщо сж
Духоветѣ?

Отг. — Духоветѣ сж ин-
телигентни и морални сж-
щества на създанието.

П. — Какъ сж създаде-
ни Духоветѣ?

Отг. — Самъ Господъ ги
е създалъ.

П. — Вий Духъ ли сте?

Отг. — Да, Азъ съмъ
духъ, въплътенъ въ едно тѣ-
ло. Прѣди да дойдж на зе-
мента, азъ населявахъ про-
странството, което е истин-
ското отечество на Духоветѣ.

П. — Около насъ нами-
ратъ ли сж духове!

Отг. — На вредъ ги има.

Когато ний сами вѣрваме,

Духоветѣ сж около насъ,
гледаме ги, и тѣ сж единч-

китѣ свидѣтели на нашитѣ
добри и лоши дѣяния.

П. — Значи, трѣбва вѣ-

повикани да присъствувате на този голѣмъ банкетъ, който е банкетътъ на новото прираждане, или спиритическата епоха.

Развитие — Ний нѣма да се спрѣмъ отъ да не извадемъ на явѣ обетитѣ мисли на това показание; тѣ нѣматъ нужда отъ коментарии; но ний ще се възползуваме отъ течението на идеитѣ, въ които тѣ ни водѣтъ да ни поясняватъ слѣдствиата на новата епоха, която *духътъ на истината, умѣнителътъ*, обѣщанъ отъ Христа, като оставяше ученицитѣ си, отвори за челоуѣщината.

Какво гледаме, дѣйствително, въ нашитѣ дни?— Отъ всѣка страна несъгласието, умразитѣ, войнитѣ и тѣхнитѣ страшни и вѣдни съпроводници (*cortège*); народности повдигнати противъ народности; жителитѣ на едно и сѣщо мѣсто, отдѣлени чрѣзъ нещастни съперничества, раздѣлени отъ ненаситни амбиции!

(Слѣдва).

коги да изѣгваме отъ злото, наватъ ли се по между ситѣ, даже, да си помислимъ? Отг. — Да, защото всѣ-

Отг. — Да, защото, като тѣло; тѣ се разпознаватъ, мислимъ за доброто и като както ний разпознаваме ро-го правимъ, ний слѣдваме дитѣлитѣ и приателитѣ си примѣра на Духоветѣ. на земята. При смъртъта

УРОКЪ XVIII.

П. — Духоветѣ иматъ ли да разберемъ новото си по-тѣла? ложение въ свѣтътъ на

Отг. — Да, но не толко- Духоветѣ.

ва груби, като нашитѣ; тѣх- П. — Духоветѣ по-бър-нитѣ тѣла се наричатъ *око-*же ли се движѣтъ отъ насъ?

лодушници, въ които е об- Отг. — Тѣ се движѣтъ

витъ духа; освѣнъ това, тѣ отъ едно мѣсто на друго сѣ по-напрѣднѣли; тѣхната сѣ бързината на мисльта.

обвика е по-изящна и по- П. — Защо ний не виж-

свѣтлива. даме Духоветѣ? (слѣдва).

ПРЕДИЗВИКАНЪ ОТГОВОРЪ.

Въ книжка III и IV* отъ периодическото списание „Критика“, издавано отъ нѣкой си докторъ по философиата, ако се не лъжемъ, срѣщаме нѣщо написано и за списанието „Нова Свѣтлина.“ Да ли писаното отъ редактора на „Критика“ е просто драскание на думи или критика, не можехме да проумѣемъ, защото не намѣрихме да ни се посочватъ нѣкои криви или непонятни нѣща, освѣнъ натуреши нѣколко *въпросителни*, *удивителни*, *охоокания* и *ахаакания*, на които уважаемий редакторъ трѣбва да е страшенъ обожателъ, понеже за доста врѣме е живѣлъ при Казанлъжскитѣ райски долини. Освѣнъ това, той ни расправя за разни „Сизифови камъни“, „Апогей“ и разни безсмъртни „Софийски млѣкари“, съ които „Нова Свѣтлина“ нѣма нищо общо. Види се, и тѣзи нѣща да се твърдѣ по-направѣтъ г-ну редактору (*подобний подобнаго*), защото тѣ трѣбва да съдържатъ въ себе си голѣма доза отъ *дълбоко учение*, което само философиата на Вунда, чийто послѣдователъ е, доколкото знаемъ, и нашия критикарь, може да разясни.

Най-покорно молимъ г-нъ критикаря да бѣде тѣй добъръ и по единъ приличенъ начинъ да ни посочи това, което мирише на Сѣмковизмъ; а колкото се касае за критиката му, отговаряме му, като го молимъ да прочете Славейковата басня: „Оселъ и Славей,“ която свършва така

.....
.....

„И нази да пази Богъ отъ критикари
Като туй.....!“

— Отъ слухове се учимъ, че въ Търново-Сейменската околина се е появила нѣкая си мома, която казвала, че можала да пророчествува и че е прѣдсказала много нѣща, които сж се сбѣднѣли. Молимъ приателитѣ си откъмъ тази мѣстностъ да ни увѣдомѣтъ върхуспѣхността на работата, за което ще имъ крайно благодаримъ.